

УДК 005.334:336.1:658

JEL Classification: G32, G34, L25

ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

ДУБАС Ростислав

ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

<https://orcid.org/0000-0001-8147-2402>

e-mail: dubasr@ukr.net

У статті досліджено теоретико-методичні засади оцінювання впливу фінансових ризиків на економічну безпеку підприємства в системі корпоративного управління. Обґрунтовано необхідність інтеграції ризик-менеджменту, стратегічного управління та механізмів корпоративного контролю з метою своєчасного виявлення та нейтралізації фінансових загроз. Визначено взаємозв'язок між фінансовими ризиками, рівнем фінансової стійкості та економічною безпекою підприємства. Узагальнено сучасні підходи до ідентифікації та оцінювання ризиків, зокрема положення ISO 31000:2018 та концепції COSO Enterprise Risk Management. Запропоновано послідовність оцінювання впливу фінансових ризиків на економічну безпеку підприємства, яка охоплює моніторинг середовища, виявлення фінансових ризиків, оцінювання їх впливу, визначення критичних зон, прийняття корпоративного управлінського рішення, реалізацію заходів реагування, контроль результатів та коригування управлінських заходів. Обґрунтовано доцільність використання системи фінансових індикаторів для визначення рівня ризикового впливу та своєчасного формування управлінських рішень. Доведено, що інтеграція оцінювання фінансових ризиків у систему корпоративного управління сприяє підвищенню фінансової стійкості, адаптивності та довгострокової економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: економічна безпека підприємства, економічна безпека, корпоративне управління, виклики, загрози, ризики, стратегічне управління, корпоративна безпека, підприємство, індикатори, фінансова стійкість.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2026-21-39>

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Стаття надійшла до редакції / Received 07.07.2026

Прийнята до друку / Accepted 19.08.2026

Опубліковано / Published 27.08.2026

© ДУБАС Ростислав

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасне функціонування підприємств характеризується високою динамічністю зовнішнього та внутрішнього середовища, посиленням фінансової нестабільності, зміною умов доступу до фінансових ресурсів, коливанням валютних і процентних ставок, зростанням невизначеності та підвищенням вимог до якості корпоративного управління. Для українських підприємств зазначені виклики додатково посилюються наслідками воєнних дій, порушенням логістичних ланцюгів, змінами ринкової кон'юнктури та обмеженістю фінансових ресурсів. За таких умов забезпечення економічної безпеки підприємства набуває не лише захисного, а й стратегічного характеру.

Економічна безпека підприємства передбачає його здатність протистояти внутрішнім і зовнішнім загрозам, зберігати необхідний рівень фінансової стійкості, ефективно використовувати ресурси та забезпечувати реалізацію стратегічних цілей. При цьому фінансова складова є однією з ключових у системі економічної безпеки, оскільки саме фінансовий стан визначає здатність підприємства своєчасно виконувати зобов'язання, підтримувати ліквідність, фінансувати поточну діяльність та здійснювати інвестиційний розвиток. Сучасні дослідження підтверджують безпосередній взаємозв'язок фінансової стійкості, фінансової безпеки та економічної безпеки підприємства [1; 2].

Особливого значення в таких умовах набуває фінансовий ризик як фактор потенційного погіршення рівня економічної безпеки. Реалізація валютного, кредитного, процентного, інвестиційного ризику або ризику ліквідності може призводити до зниження платоспроможності, погіршення фінансової стійкості, дефіциту грошових потоків, збільшення вартості капіталу та зниження ринкової вартості підприємства.

Методологічною основою сучасного ризик-менеджменту є ISO 31000:2018, яка передбачає ідентифікацію, аналіз, оцінювання, оброблення, моніторинг і комунікацію ризиків, а також інтеграцію управління ризиками у корпоративне управління, стратегію, планування та процес прийняття рішень [3]. Водночас концепція COSO Enterprise Risk Management акцентує увагу на інтеграції ризиків із процесом формування стратегії та забезпеченням результативності підприємства [4].

Отже, наукова та практична проблема полягає у необхідності переходу від фрагментарного управління окремими фінансовими ризиками до комплексного оцінювання їх впливу на економічну безпеку підприємства та інтеграції результатів такого оцінювання у систему корпоративного управління.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика економічної безпеки підприємств, управління ризиками та забезпечення фінансової стійкості є предметом значної кількості сучасних наукових досліджень. У роботі Вараксіної О. О., Побіденної В. В. та Гребеника Р. В. досліджено управління ризиками в контексті економічної безпеки підприємства та наголошено на необхідності комплексного підходу до ідентифікації й мінімізації ризиків.

Гриценко Л. Л., Кожушко І. О., Чепурко В. О. та Перепеліцин Г. Б. розглядають ризик-орієнтоване управління як складову системи економічної безпеки корпоративного підприємства, що дозволяє пов'язувати процес управління ризиками з особливостями функціонування корпоративної структури.

ЧмUTOва І. О. та Гайналії А. досліджують глобальні ризики з позицій управління безпекою підприємств України та акцентують увагу на оцінюванні ймовірності виникнення ризиків та сили їх впливу. Такий підхід є важливим для формування ризик-орієнтованої системи стратегічного управління підприємством.

Питання корпоративної безпеки також розглядаються у дослідженні Когут М., Содоми Р. та Романіва В., у якому корпоративна безпека визначається як важлива складова функціонування організацій корпоративного типу, а серед основних напрямів уваги виділяються загрози, безпека та стратегії її забезпечення.

Сучасні дослідження також акцентують увагу на ролі обліково-аналітичного забезпечення та системи індикаторів у забезпеченні економічної безпеки підприємства. Зокрема, Плекан В. розглядає систему індикаторів та інтегральні показники як інструменти аналітичного забезпечення економічної безпеки в умовах економічної турбулентності, зростання фінансових і операційних ризиків.

Важливим напрямом сучасних досліджень є також визначення місця фінансової стійкості у системі економічної безпеки. Тимоць М. В. обґрунтовує тісний взаємозв'язок фінансової стійкості та економічної безпеки підприємства, наголошуючи на значенні фінансової гнучкості та здатності підприємства адаптувати структуру фінансування до впливу ризиків і загроз.

На міжнародному рівні важливе значення мають G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023, відповідно до яких корпоративне управління має забезпечувати належний розподіл відповідальності, прозорість, підзвітність, стійкість та ефективний нагляд за ризиками. Принципи OECD визначають відповідальність ради за перегляд політик і процедур управління ризиками та внутрішнього контролю.

Таким чином, результати попередніх досліджень створюють теоретичне підґрунтя для розвитку ризик-орієнтованого підходу до економічної безпеки. Водночас значна частина наукових праць зосереджується або на загальних питаннях економічної безпеки, або на окремих видах ризиків, тоді як питання безпосереднього оцінювання впливу фінансових ризиків на економічну безпеку в контексті корпоративного управління потребує подальшого опрацювання.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Незважаючи на значну кількість досліджень у сфері економічної безпеки та ризик-менеджменту, недостатньо розробленим залишається питання формування цілісного механізму оцінювання саме впливу фінансових ризиків на рівень економічної безпеки підприємства з подальшою інтеграцією результатів оцінювання у систему корпоративного управління.

Проблема полягає у тому, що традиційне оцінювання фінансових ризиків переважно передбачає визначення ймовірності їх виникнення та можливих фінансових втрат. Водночас сам факт фінансових втрат не дає повної характеристики рівня економічної безпеки підприємства. Необхідно визначати, наскільки реалізація конкретного ризику здатна змінити ключові параметри безпеки: ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість, рентабельність, достатність власного капіталу, грошові потоки та здатність підприємства реалізовувати стратегічні цілі.

Недостатньо розробленим залишається також механізм переходу від результатів оцінювання ризику до конкретного корпоративного управлінського рішення. У цьому контексті

важливим є визначення критичних зон, у межах яких вплив ризику може становити загрозу економічній безпеці підприємства та потребувати негайного управлінського реагування.

Окремої уваги потребує забезпечення циклічності зазначеного процесу, за якої результати контролю ефективності заходів реагування використовуються для повторного моніторингу середовища, переоцінювання ризиків та коригування управлінських рішень.

Саме тому актуальним є формування інтегрованого підходу, який поєднує фінансовий ризик-менеджмент, систему індикаторів економічної безпеки, стратегічне управління та корпоративний контроль.

ФОРМУЛЮВАННЯ МЕТИ СТАТТІ

Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних засад та формування послідовності оцінювання впливу фінансових ризиків на економічну безпеку підприємства в системі корпоративного управління з урахуванням рівня фінансової стійкості, критичних зон ризику та необхідності прийняття своєчасних управлінських рішень.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких завдань: визначити взаємозв'язок між фінансовими ризиками та економічною безпекою підприємства; систематизувати основні фінансові ризики, здатні впливати на рівень економічної безпеки; обґрунтувати доцільність використання фінансових індикаторів для оцінювання ризикового впливу; сформувати послідовність оцінювання впливу фінансових ризиків на економічну безпеку; визначити місце корпоративного управління у процесі прийняття рішень щодо реагування на фінансові ризики; обґрунтувати необхідність визначення критичних зон та здійснення постійного контролю результатів управлінських заходів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Здійснюючи оцінювання впливу фінансових ризиків на економічну безпеку підприємства в системі корпоративного управління, пропонуємо розглядати її не лише як «стан захищеності» (безпека – багатозначний термін: 1) стан захищеності життєво важливих інтересів особистості, спільноти, суспільства, держави від внутрішніх та зовнішніх загроз; 2) властивість предметів, явищ, процесів зберігатися за руйнівних впливів [5]), а як результат функціонування відповідного механізму управління. Досить влучною є дефініція «економічної безпеки підприємства» як оптимальної організації роботи служби економічної безпеки, яка забезпечує надійний захист діяльності підприємства від зовнішніх та внутрішніх загроз, підтримує високий рівень економічної незалежності від впливу непередбачених обставин, дає змогу миттєво приймати рішення для пристосовування роботи за непередбачуваних змін навколишнього середовища, попереджує небажані наслідки та дає змогу ефективно використовувати наявні ресурси для підвищення рівня фінансового стану, а також забезпечення подальшого розвитку [6, с. 170]. Економічна безпека підприємства – це комплексна характеристика стану захищеності підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз, яка забезпечує стабільність його функціонування, ефективне використання ресурсів, фінансову стійкість, конкурентоспроможність та здатність до сталого розвитку в умовах змінного економічного середовища [7, с. 569]. З огляду на це, варто окремо дослідити наступні категорії та явища, та охарактеризувати їх взаємозв'язок, а саме: зовнішні та внутрішні ризики і загрози, управлінські рішення, економічні результати, рівень економічної безпеки.

Цілеспрямовані заходи, щодо забезпечення економічної безпеки підприємства в системі корпоративного управління, повинні передбачати виявлення потенційних загроз внутрішнього та зовнішнього характеру. Серед останніх особливої уваги потребують такі як: 1) політико-економічна нестабільність; 2) загострення глобальних екологічних проблем; 3) зміна структури ринку та поява нових товарів й послуг; 4) зменшення чисельності населення при одночасному збільшенні зовнішньої міграції; 5) зміна умов фінансування, що передбачає ускладнення процесу залучення інвестиційних та кредитних ресурсів; 6) низький рівень ресурсозбереження; 7) цифровізація, яка породжує більш відкриту та доступну систему інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності підприємств й тим самим створює нові загрози, що потребують «розробки додаткових механізмів забезпечення безпеки»; 8) підвищення вимог до якості продукції при одночасному зменшенні обсягів споживання внаслідок інфляційних процесів; 9) порушення господарських зв'язків між підприємствами, що формують єдиний технологічний цикл; 10) розбалансування між підприємствами різних напрямів діяльності, зокрема тих, що пов'язані з заготівлею, виробництвом, переробкою чи продажами [8, с. 56].

Щодо політико-економічної нестабільності, то варто зазначити, що вона являє собою стан, за якого політичні конфлікти, війна, зміна влади чи неефективне управління всередині країни створюють високу невизначеність, паралізують інвестиції та призводять до економічного спаду, інфляції та дефіциту ресурсів, а це, в свою чергу, і здійснює безпосередній вплив на економічну безпеку підприємства.

Загострення екологічних проблем також створює безпосередні загрози для економічної безпеки підприємства, порушуючи його операційну, фінансову та ресурсну стабільність, особливої уваги це набуває в умовах існування системи корпоративного управління. Основні ризики поділяються на:

- фізичні (зміна клімату та екстремальні погодні умови);
- регуляторні та нормативні ризики (посилення екологічних стандартів, запровадження вуглецевого податку (наприклад, механізму СВМ в ЄС) чи квот на викиди);
- репутаційні та ринкові ризики (стала діяльність бізнесу та позитивний досвід протистояти ринковим ризикам);
- ресурсний дефіцит (виснаження природних ресурсів).

Зміна структури ринку, так само як і поява нових товарів/послуг являється однією з критичних загроз для економічної безпеки підприємства, оскільки це може призвести до руйнування конкурентних переваг через втрату актуальності продукції, яка виробляється, втрату клієнтської бази та зниження фінансової стійкості. Основні вектори загроз в цій площині включають в себе втрату ринкової частки, ціновий тиск, технологічне відставання та знецінення активів.

Сучасні виклики та загрози, що постали перед Україною в умовах воєнного стану, значно впливають на демографічну ситуацію, яка, у свою чергу, є визначальним чинником економічної безпеки держави, в цілому, та підприємства, зокрема. Масова міграція, зменшення чисельності працездатного населення, зростання рівня смертності та погіршення якості життя створюють критичні передумови для послаблення економічного потенціалу країни [9, с. 145].

Політична та економічна нестабільність у країні, подорожчання енергетичних ресурсів та інші фактори становлять суттєву загрозу фінансовій безпеці вітчизняних підприємств, особливо реального сектору економіки в системі корпоративного управління. Вони не отримують фінансовий результат, що був запланований за сталих умов функціонування. Також за високої конкуренції бувають ситуації, коли прибутковість бізнесу відносно висока, але існують певні ризики: наприклад, більш потужному супернику не складе труднощів поглинути підприємство. З іншого боку, чим вище темп зростання і розвитку, тим більше підприємство стає залежним від фінансування ззовні, а це загрожує втратою фінансової стійкості, самостійності і контролю в управлінні підприємством. Тому важливо вчасно виявляти потенційні загрози, розробляти заходи щодо забезпечення фінансової безпеки, а також досягнення стійкості підприємства в довгостроковій перспективі [10, с. 111]. Зміна умов фінансування, безпосередньо ускладнює залучення нових інвестицій та отримання кредитів, стає критичною загрозою фінансово-економічній безпеці підприємства, яка блокує розвиток, підвищує ризик втрати платоспроможності та знижує його конкурентоспроможність. Це становить загрозу у зв'язку з тим, що має місце зростання боргового навантаження, касові розриви та дефіцит обігових коштів, а також зниження інвестиційної привабливості.

Дещо дискусійним є віднесення ресурсозбереження до зовнішніх загроз, так як деякі автори відносять його до внутрішніх, і це має своє логічне обґрунтування. Низький рівень ресурсозбереження – це насамперед внутрішня загроза безпеці підприємства, що виникає через неефективний менеджмент. Проте вона тісно пов'язана із зовнішніми факторами: енергетичною кризою, коливаннями цін, вичерпністю ресурсів або посиленням екологічних стандартів ринку. Для внутрішніх загроз характерні економічні процеси, які пов'язані із залученням ресурсів на підприємство, гарантією їх збереження, а також результативною діяльністю. Дані загрози можуть виникати в процесі незадовільної роботи підрозділів підприємства, зокрема з відділом безпеки. До них належать: неефективний менеджмент, маркетингові стратегії, некомпетентність співробітників, незбереження конфіденційності інформації. Зовнішні загрози економічній безпеці виникають поза підприємством: із боку конкурентів, постачальників, банків і навіть держави (наприклад, збільшення податкового тиску) [11, с. 329].

Водночас варто звернути увагу на те, що класичні чинники впливу на безпеку підприємства сьогодні зазнають докорінних змін під дією глобальних технологічних трендів. Новим виміром, де

перетинаються внутрішні процеси підприємства та зовнішні виклики, стає цифровізація. Цифровізація – насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливує інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір [12]. Цифровізація несе загрозу економічній безпеці, коли супроводжується слабким кіберзахистом та технологічною вразливістю. Головні ризики включають втрату або витік конфіденційних даних через хакерські атаки, вимагання, збої цифрової інфраструктури, викривлення управлінської звітності, а також фінансові втрати через залежність від сторонніх хмарних сервісів.

Особливо актуальною на сьогодні загрозою є зростання кількості та складності кіберзагроз, що в умовах збройної агресії Росії створює критичні ризики для економічної безпеки підприємств України. Активізація діяльності хакерських груп та державних кіберзлочинців призводить до масштабних атак на цифрову інфраструктуру бізнесу. Поширення DDoS-атак, спрямованих на перевантаження серверів та мережевих ресурсів, паралізує роботу підприємств і може призвести до втрати значних коштів. Використання шкідливого програмного забезпечення для безповоротного знищення корпоративних даних створює загрозу повної втрати критично важливої інформації та припинення діяльності організацій. Окрім того, фішингові атаки та соціальна інженерія дозволяють зловмисникам отримувати несанкціонований доступ до конфіденційної інформації, фінансових ресурсів та комерційних таємниць підприємств. Витоки персональних даних клієнтів та партнерів завдають непоправної шкоди репутації компаній і призводять до втрати довіри споживачів [13, с. 329].

Зауважимо, що цифрові ризики розгортаються не в ізоляції, а на тлі складних макроекономічних коливань, де виникає новий дисбаланс, коли споживачі вимагають вищої якості продукції на фоні падіння купівельної спроможності через інфляцію, є серйозною загрозою. Це створює ситуацію, коли собівартість виробництва зростає, а загальний обсяг ринку скорочується, загрожуючи фінансовій стійкості. Інфляція є одним із ключових макроекономічних показників, що визначає загальний стан економіки та суттєво впливає на темпи економічного зростання. Вона відображає зміни загального рівня цін, які прямо впливають на купівельну спроможність населення, витрати бізнесу, інвестиційну активність та динаміку сукупного попиту. За умов помірної інфляції економіка може розвиватися стабільно, оскільки контрольоване зростання цін стимулює споживання та інвестування. Разом з тим, надмірна або нестабільна інфляція створює ризики макроекономічної нестабільності, уповільнення виробництва, зростання безробіття та зниження добробуту населення, тому аналіз впливу інфляційних процесів на економічний розвиток є важливим для формування збалансованої економічної політики та забезпечення стійкого економічного зростання [14].

Описана макроекономічна нестабільність та зниження внутрішнього попиту неминуче позначаються на позиціях національного бізнесу. Як наслідок, значне збільшення частки імпорту у внутрішньому споживанні свідчить про втрату конкурентоспроможності вітчизняних виробників та посилення залежності від зовнішніх постачальників. Паралельно із послабленням зовнішніх позицій руйнуються і внутрішні структури, зокрема, порушення господарських зв'язків між підприємствами, що формують єдиний технологічний цикл, призводить до дезінтеграції виробничих ланцюгів та втрати синергетичного ефекту від комплексного розвитку галузей [13, с. 329].

На мікроекономічному рівні ці деструктивні процеси виявляються у функціональних збоях операційної діяльності. Зокрема, розбалансування між підприємствами, що здійснюють заготівлю, виробництво, переробку та збут, створює критичні диспропорції у ланцюзі доданої вартості. Це призводить до дефіциту сировини, перевантаження потужностей, заморожування обігових коштів та втрати керованості, що становить пряму загрозу економічній безпеці підприємства.

Оскільки більшість зазначених операційних збоїв та ринкових диспропорцій акумулюються у вигляді грошових втрат, виникає необхідність окремого дослідження їхньої грошової складової, а саме фінансові ризики в системі загроз економічній безпеці.

Внутрішні загрози економічній безпеці є не менш важливими й пов'язані з внутрішнім середовищем самого підприємства, тому також потребують детального аналізу й завчасного управління чи мінімізації негативного прояву. Внутрішні загрози можуть як підсилювати, так і навпаки послаблювати дію зовнішніх загроз. До основних внутрішніх загроз економічній безпеці підприємства нами було віднесено: 1) неефективну організацію управлінських та виробничих процесів, нерациональне використання наявних ресурсів, що позначається на збільшенні

собівартості продукції; 2) невиправдану організаційну структуру підприємства; 3) відсутність оптимізації системи управління, фінансового планування та фінансового аналізу, що приводить до збільшення управлінських витрат; 4) повільне реагування на зміни вимог зовнішнього оточення; 5) використання морально та фізично застарілої техніки й технології; 6) прагнення до інвестиційно-інноваційної діяльності, що характеризується високим ступенем ризикованості, а від так може спричинити появу нових загроз; 7) кадрові неузгодження; 8) відсутність заходів щодо гарантування безпеки підприємства, у тому числі інформаційної [8, с. 58].

З-поміж існуючих загроз пропонуємо зупинитися на дефініціях наступних:

- ризик ліквідності. Термін «ліквідність» походить від латинського *liquidus*, що в перекладі означає рідкий, текучий, тобто ліквідність характеризується легкістю реалізації, продажу, перетворення матеріальних цінностей та інших активів у грошові кошти [15]. В національному законодавстві «ризик ліквідності» визначено як імовірність виникнення збитків або додаткових втрат унаслідок неспроможності забезпечувати виконання своїх зобов'язань у належні строки через брак достатнього обсягу ліквідних активів [16].

- кредитний ризик – розмір очікуваних втрат (збитків) за активом унаслідок дефолту боржника/контрагента [17];

- валютний ризик – імовірність того, що вартість фінансового інструмента буде змінюватися внаслідок змін валютного курсу [18];

- процентний ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на активи та/або зобов'язання кредитної спілки [19];

- інвестиційний ризик – ризик втрати або недоступності фінансових активів об'єкта оверсайту та його учасників, що виникає внаслідок їх інвестування [20];

- ризик зниження прибутковості. Ризик і прибутковість – взаємозалежні і прямо пропорційні. Чим більше прибуток, тим більший ризик, і навпаки; якщо ризик великий, прибутковість теж повинна бути велика і т.д. ;

- ризик втрати фінансової стійкості – це ризик при якому, стан банку, характеризується незбалансованістю фінансових потоків, не достатністю коштів для підтримки своєї платоспроможності та ліквідності, а також не рентабельністю діяльності [21]. Врахування ризику втрати фінансової стійкості, забезпечить оцінку поточного фінансового стану банку, тобто оцінку фінансової стійкості на певну дату.

Узагальнюючи викладене, варто акцентувати увагу на тому, що кожен із вищезазначених фінансових ризиків має безпосередній деструктивний вплив на загальний рівень економічної безпеки підприємства в системі корпоративного управління. Ефективне виявлення та оцінка цих загроз у межах корпоративного управління є критично важливим, оскільки сприяє збалансуванню інтересів стейкхолдерів, мінімізації ймовірності дефолту та захисту інвестиційного капіталу від ринкових коливань. Отже, фінансовий ризик є не лише фінансовою проблемою, а потенційним джерелом загроз для всієї системи економічної безпеки підприємства.

Деструктивний вплив фінансових ризиків має виражений ланцюговий характер. Зокрема, погіршення фінансової стійкості підприємства неминуче призводить до обмеження його інвестиційних можливостей, що, своєю чергою, провокує скорочення виробничого потенціалу. Наслідком цих процесів стає втрата конкурентоспроможності на ринку, послаблення ринкових позицій суб'єкта господарювання та, як фінал, критичне зниження рівня його загальної економічної безпеки.

В межах здійснення наукового дослідження, пропонуємо здійснити класифікацію фінансових ризиків, визначити причини їх виникнення, економічний прояв та потенційні наслідки для економічної безпеки підприємства в цілому.

Таким чином, маємо змогу сформулювати такий узагальнюючий висновок: в системі корпоративного управління різні фінансові ризики варіюються механізмами впливу, але, незважаючи на це, їх кінцевим результатом може бути зниження здатності підприємства забезпечувати стабільне функціонування та стратегічний розвиток.

Здійснюючи оцінювання впливу фінансових ризиків на економічну безпеку підприємства, пропонуємо зупинитися на сукупності індикаторів економічної безпеки підприємства.

Поділяємо думку автора про те, що індикатори економічної (фінансової) безпеки мають не тільки констатувати наявність економічної безпеки підприємства, але і чітко оцінювати її рівень. У випадку лише констатації безпеки підприємства неминуча суб'єктивність оцінки. При цьому

кількісна оцінка рівня безпеки повинна виходити з показників планування, обліку і аналізу діяльності господарської діяльності підприємства. Для цього доцільно досліджувати показники фінансової стійкості, беззбитковості та ліквідності підприємства [22, с. 167].

Таблиця 1.

Класифікація фінансових ризиків та їх вплив на економічну безпеку підприємства

Вид фінансового ризику	Основна причина виникнення	Економічний прояв	Потенційний наслідок для економічної безпеки
Ризик ліквідності	дефіцит оборотних коштів	несвочасне виконання зобов'язань	зниження платоспроможності
Кредитний ризик	неповернення дебіторської заборгованості	втрата фінансових ресурсів	погіршення фінансової стійкості
Борговий ризик	надмірне залучення позикового капіталу	зростання фінансового навантаження	залежність від кредиторів
Валютний ризик	коливання валютних курсів	курсові втрати	зниження фінансової стабільності
Процентний ризик	зміна вартості кредитних ресурсів	збільшення фінансових витрат	зниження прибутковості
Інвестиційний ризик	невизначеність результатів інвестицій	недоотримання очікуваного ефекту	обмеження розвитку підприємства
Ризик прибутковості	зниження доходів або зростання витрат	скорочення прибутку	зменшення внутрішніх джерел розвитку
Ризик фінансової стійкості	дисбаланс структури капіталу	погіршення фінансового стану	зниження загального рівня економічної безпеки

Першим з таких індикаторів є ліквідність. Ліквідність – це спроможність підприємства погашати свої поточні зобов'язання вчасно і в повному обсязі [23]. Може бути поточною, швидкою та абсолютною.

Наступним індикатором є фінансова стійкість, оскільки вона відображає здатність компанії підтримувати платоспроможність, генерувати прибуток і протистояти зовнішнім та внутрішнім загрозам. Її високий рівень гарантує незалежність бізнесу та наявність ресурсів для розвитку. Фінансова стійкість підприємства це такий стан фінансових ресурсів, їх розподіл і використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику. Найважливішою формою стійкості підприємства є його спроможність розвиватися в умовах внутрішнього і зовнішнього середовища. Для цього підприємство повинно володіти гнучкою структурою фінансових ресурсів і при необхідності мати можливості залучати позикові кошти, тобто бути кредитоспроможним. Кредитоспроможним є підприємство при наявності в нього передумов для отримання кредиту і спроможності своєчасно повернути отриману позику зі сплатою йому відсотку за рахунок прибутку або інших джерел [24, с. 82-83].

Платоспроможність є ще одним індикатором. Платоспроможність означає, що підприємство може виплачувати кредити, проценти, дивіденди та інші фінансові зобов'язання без порушень або негативних наслідків для своєї діяльності. «Платоспроможність» та «фінансова стійкість підприємства» є взаємопов'язаними категоріями, і платоспроможність може суттєво впливати на фінансову стійкість, а отже і на фінансову (економічну) безпеку підприємства [25, с. 46].

В умовах зростаючої конкуренції та викликів глобалізації прибутковість, безсумнівно, є ключовим фактором ефективного функціонування та розвитку підприємств; є основною метою діяльності, а також відіграє провідну роль у висвітленні різноманітних економічних взаємозв'язків у відтворювальному процесі та забезпеченні сталого і безпечного розвитку підприємств. Прибутковість – це показник, який відображає фінансові результати діяльності підприємства. Прибутковість є одним з ключових показників ефективності діяльності підприємства і визначає частку коштів, отриманих від реалізації продукції, за вирахуванням низки фіскальних платежів та інших витрат, понесених у процесі виробництва і реалізації продукції [26, с. 70].

Ділова активність – це ключовий індикатор економічної безпеки підприємства, який відображає швидкість обігу ресурсів, ефективність їх використання та здатність компанії адаптуватися до ринкових змін. Високі показники свідчать про фінансову стійкість, тоді як низькі – сигналізують про загрозу банкрутства та втрату конкурентоспроможності. Ділова активність – це комплексна характеристика, яка відображає зусилля підприємств, спрямовані на забезпечення динамічності розвитку і досягнення поставлених цілей у різних напрямках діяльності [27, с. 207].

Грунтовний аналіз вищезазначених інтересів не становить мету нашого дослідження, але варто зупинитися на дослідженні інших категорій, а саме – «корпоративне управління в системі мінімізації фінансових ризиків». Воно є фундаментом для мінімізації фінансових ризиків, забезпечуючи прозорість, чіткий розподіл повноважень та контроль, а також перетворює управління ризиками з хаотичного реагування на системний процес: від ідентифікації загроз до контролю за стабільністю капіталу. У цьому контексті управління фінансовими ризиками слід розглядати як систематичне виявлення ризиків, у тому числі шляхом випадкових перевірок, та вжиття всіх заходів, необхідних для зменшення ймовірності настання ризику [28]. Ключовими аспектами корпоративного управління є прозорість фінансової звітності, ефективність наглядової ради, механізми внутрішнього контролю та управління ризиками. Корпоративне управління є ключовим фактором забезпечення фінансової стійкості підприємств, оскільки визначає ефективність прийняття стратегічних рішень, управління ризиками та використання фінансових ресурсів. Недостатній рівень корпоративного управління може призводити до фінансової нестабільності, зниження довіри інвесторів та обмеженого доступу до фінансування [29]. Таким чином, зауважимо, що корпоративне управління повинно не лише контролювати результати діяльності підприємства, а й забезпечувати своєчасне виявлення фінансових ризиків, оцінювання їхнього потенційного впливу та прийняття превентивних управлінських рішень з метою гарантування економічної безпеки.

На основі проведеного дослідження, пропонуємо виокремити напрями вдосконалення механізму забезпечення економічної безпеки. Перш за все, варто зауважити, що удосконалення цього механізму вимагає комплексного підходу на макро- (держава) та мікрорівнях (підприємства). Головні напрями включають посилення інституційної спроможності профільних відомств, таких як Бюро економічної безпеки України (Бюро економічної безпеки України - це центральний орган виконавчої влади, на який покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави [30]), цифровізацію процесів, диверсифікацію джерел фінансування та активне управління ризиками.

В умовах нестабільного зовнішнього середовища фінансові ризики є одним із ключових чинників, що визначають рівень економічної безпеки підприємства. Їх вплив проявляється через зміну ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності, вартості капіталу та здатності підприємства своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Тому управління фінансовими ризиками доцільно розглядати не як відокремлену функцію фінансового менеджменту, а як складову системи корпоративного управління та забезпечення економічної безпеки. Методологічною основою такого підходу є ISO 31000:2018, відповідно до якого управління ризиками охоплює ідентифікацію, аналіз, оцінювання, оброблення, моніторинг і комунікацію ризиків та має бути інтегроване в управління організацією, її стратегію, планування, звітність і процеси прийняття рішень [3]. Аналогічний підхід закладений у концепції COSO Enterprise Risk Management (ERM), яка пов'язує управління ризиками з процесом формування стратегії та забезпеченням результативності підприємства [4]. Основними заходами щодо забезпечення економічної безпеки підприємства можуть бути: оптимізація структури капіталу; управління дебіторською заборгованістю; підтримання необхідного рівня ліквідності; диверсифікація джерел фінансування; формування фінансових резервів; контроль боргового навантаження; диверсифікація інвестицій; удосконалення внутрішнього контролю; запровадження системи раннього попередження фінансових загроз.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведене дослідження підтверджує, що фінансові ризики є одним із ключових чинників формування рівня економічної безпеки підприємства. Їх вплив проявляється через зміну ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності, структури капіталу та грошових потоків, що визначає здатність підприємства протидіяти загрозам і забезпечувати стратегічний розвиток.

Оцінювання фінансових ризиків має виходити за межі визначення ймовірності їх виникнення та можливих втрат. Ключовим є визначення впливу кожного ризику на параметри економічної безпеки підприємства.

Процес оцінювання впливу ризиків варто розглядати як замкнений управлінський цикл: моніторинг середовища → виявлення фінансових ризиків → оцінювання їх впливу → визначення

критичних зон → прийняття управлінських рішень → реалізація заходів реагування → контроль результатів → коригування управлінських дій.

Практична цінність даного підходу полягає у можливості використання системи фінансових індикаторів для визначення рівня ризикового впливу, ідентифікації критичних зон та формування своєчасних управлінських рішень. Це дозволяє перейти від реактивного до превентивного та стратегічно орієнтованого управління економічною безпекою підприємства.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням інтегрального показника впливу фінансових ризиків, формуванням системи вагових коефіцієнтів для їх оцінювання, визначенням порогових значень індикаторів та побудовою матриці взаємозв'язку «ймовірність ризику – сила впливу – рівень економічної безпеки». Окремо актуальним є вдосконалення механізмів інтеграції цих показників у систему стратегічного управління та корпоративного контролю підприємства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Горбач С., Щербель А., Сидоренко Ю., Куриленко О., Білич В. Економічна безпека підприємств: складові та забезпечення. Київський економічний науковий журнал. 2024. № 7. С. 51-55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-7-7>.
2. Тимоць М. В. Фінансова стійкість підприємства як складова економічної безпеки суб'єкта господарювання. Український економічний часопис. 2026. № 12. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2026-12-21>.
3. International Organization for Standardization. ISO 31000:2018. Risk management – Guidelines. Geneva: ISO, 2018. URL: <https://www.iso.org/standard/65694.html>.
4. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Enterprise Risk Management – Integrating with Strategy and Performance. 2017. URL: <https://www.coso.org/enterprise-risk-management>.
5. Безпека. Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/Безпека>.
6. Меліхова Т. О. Наукові підходи до визначення сутності поняття «економічна безпека підприємства». Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2018. Т. 1. № 17. С. 167-170.
7. Дубас Р. Г., Федоренко Т. В. Корпоративне управління та внутрішній контроль як складові системи економічної безпеки підприємств. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2026. № 354(3). С. 567-572. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-354-78>.
8. Крилов Д. Характеристика загроз економічній безпеці підприємства в сучасних умовах. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Економіка та управління. 2024. № 13. С. 54-63. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-13-04-07>.
9. Напорчук Д. Демографічні фактори як складова економічної безпеки України в умовах воєнного стану: виклики та загрози. Modeling the Development of the Economic Systems. 2024. № 4. С. 145-150. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-14-20>.
10. Марусяк Н. Л., Бак Н. А. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. Економіка та держава. 2022. № 2. С. 109-113. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.2.109>.
11. Петренко О. В., Антоненко В. М. Економічна безпека підприємства: загрози та шляхи їх пересічення. Економіка та суспільство. 2016. Вип. 2. С. 328-333. URL: <http://surl.li/ggeuc>.
12. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p#top>
13. Потюк В., Крамар І. Характеристика загроз економічній безпеці підприємств. Сталій розвиток економіки. 2025. № 4(55). С. 327-333. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-45>.
14. Підгаєць С. Макроекономічний аналіз впливу інфляції на економічне зростання. Економіка та суспільство. 2025. № 80. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-13>.
15. Катаєва С., Мрук В. Модель оцінки ризику ліквідності банківської установи. Сталій розвиток економіки. 2019. № 2(43). С. 165-173. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/46>.
16. Про затвердження Положення про вимоги до системи корпоративного управління та системи внутрішнього контролю фінансової компанії та Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: Постанова Правління Національного банку України від 27 грудня 2024 р. № 185. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0185500-24#top>

17. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями : Постанова Правління Національного банку України від 30 червня 2016 р. № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#top>
18. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» : Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 2001 р. № 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#top>
19. Про затвердження Положення про вимоги до системи управління кредитною спілкою : Постанова Правління Національного банку України від 2 лютого 2024 р. № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0015500-24#top>
20. Про затвердження Інструкції з оцінювання на відповідність міжнародним стандартам оверсайту суб'єктів, які виконують функції центрального депозитарію цінних паперів, центрального контрагента, торгового репозиторію та системи розрахунків у цінних паперах в Україні : Постанова Правління Національного банку України від 5 квітня 2024 р. № 38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0038500-24#Text>
21. Лелеко Т. Ю. Ризик втрати фінансової стійкості та його місце в класифікації ризиків. Ефективна економіка. 2020. № 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.206>. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8438>.
22. Михаліцька П. Я., Качмар Ю. П. Індикатори фінансової безпеки підприємництва. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. 2012. Вип. 6. С. 162-166.
23. Суліма Н. М., Степасюк Л. М., Величко О. В. Економіка і фінанси підприємства. Київ: Компринт, 2015. 465 с. URL: https://pidru4niki.com/84327/ekonomika/ekonomika_i_finansi_pidpriyemstva.
24. Плиса В., Цюпка А., Мунтян Б. Фінансова стійкість як запорука економічної безпеки підприємства в умовах повоєнного відновлення економіки. Сталій розвиток економіки. 2025. № 3(54). С. 81-86. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-12>.
25. Качула С. В., Гамага Д. О. Платоспроможність як індикатор фінансової безпеки підприємства. Агросвіт. 2023. № 20. С. 44-50. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/9203>.
26. Наконечна Н. В., Градюк Н. М. Прибутковість як ключова характеристика забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. Innovation and Sustainability. 2024. № 2. С. 69-75.
27. Ясіновська І. Ф., Іщенко В. А. Ділова активність підприємства та шляхи її підвищення. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави: матеріали міжнародної конференції. Харків, 2019. С. 206-209.
28. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
29. Пиріжок С. Є. Вплив корпоративного управління на фінансову стійкість підприємств. Ефективна економіка. 2025. № 3. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6018/6082>.
30. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28 січня 2021 р. № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#top>
31. OECD. G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. Paris: OECD Publishing, 2023. DOI: <https://doi.org/10.1787/ed750b30-en>.

REFERENCES:

1. Horbach, S., Shchebel, A., Sydorenko, Yu., Kurylenko, O., & Bilych, V. (2024). Economic security of enterprises: Components and provision. Kyivskiy ekonomichnyi naukovi zhurnal. No. 7, pp. 51-55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-7-7>.
2. Tymots, M. V. (2026). Financial stability of an enterprise as a component of economic security of a business entity. Ukrainskiy ekonomichnyi chasopys. No. 12. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2026-12-21>.
3. International Organization for Standardization. (2018). ISO 31000:2018. Risk management – Guidelines. Geneva: ISO. URL: <https://www.iso.org/standard/65694.html>.
4. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2017). Enterprise Risk Management – Integrating with Strategy and Performance. URL: <https://www.coso.org/enterprise-risk-management>.
5. Security. (n.d.). Velyka ukrainska entsyklopediia. URL: <https://vue.gov.ua/Безпека>.
6. Melikhova, T. O. (2018). Scientific approaches to defining the essence of the concept of “economic security of an enterprise”. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo. Vol. 1, No. 17, pp. 167-170.

7. Dubas, R. H., & Fedorenko, T. V. (2026). Corporate governance and internal control as components of the enterprise economic security system. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. No. 354(3), pp. 567-572. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-354-78>.
8. Krylov, D. (2024). Characteristics of threats to the economic security of an enterprise under modern conditions. Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: Ekonomika ta upravlinnia. No. 13, pp. 54-63. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-13-04-07>.
9. Naporchuk, D. (2024). Demographic factors as a component of Ukraine's economic security under martial law: Challenges and threats. Modeling the Development of the Economic Systems. No. 4, pp. 145-150. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-14-20>.
10. Marusiak, N. L., & Bak, N. A. (2022). Financial security of an enterprise and threats of its loss in the modern economic environment. Ekonomika ta derzhava. No. 2, pp. 109-113. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.2.109>.
11. Petrenko, O. V., & Antonenko, V. M. (2016). Economic security of an enterprise: Threats and ways of their prevention. Ekonomika ta suspilstvo. Issue 2, pp. 328-333. URL: <http://surl.li/ggeuc>.
12. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2018). On approval of the Concept for the Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020 and approval of the action plan for its implementation: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated January 17, 2018 No. 67-p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p#top>.
13. Potiuk, V., & Kramar, I. (2025). Characteristics of threats to the economic security of enterprises. Stalyi rozvytok ekonomiky. No. 4(55), pp. 327-333. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-45>.
14. Pidhaiets, S. (2025). Macroeconomic analysis of the impact of inflation on economic growth. Ekonomika ta suspilstvo. No. 80. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-13>.
15. Kataieva, S., & Mruk, V. (2019). Liquidity risk assessment model of a banking institution. Stalyi rozvytok ekonomiky. No. 2(43), pp. 165-173. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/46>.
16. National Bank of Ukraine. (2024). On approval of the Regulation on requirements for the corporate governance system and internal control system of a financial company and amendments to certain regulatory acts of the National Bank of Ukraine: Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine dated December 27, 2024 No. 185. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0185500-24#top>.
17. National Bank of Ukraine. (2016). On approval of the Regulation on determining the amount of credit risk by Ukrainian banks for active banking operations: Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine dated June 30, 2016 No. 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#top>.
18. Ministry of Finance of Ukraine. (2001). On approval of National Accounting Regulation (Standard) 13 "Financial Instruments": Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated November 30, 2001 No. 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#top>.
19. National Bank of Ukraine. (2024). On approval of the Regulation on requirements for the management system of a credit union: Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine dated February 2, 2024 No. 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0015500-24#top>.
20. National Bank of Ukraine. (2024). On approval of the Instruction for assessing compliance with international oversight standards of entities performing the functions of a central securities depository, central counterparty, trade repository and securities settlement system in Ukraine: Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine dated April 5, 2024 No. 38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0038500-24#Text>.
21. Leleko, T. Yu. (2020). The risk of loss of financial stability and its place in the classification of risks. Efektyvna ekonomika. No. 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.206>. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8438>.
22. Mykhalitska, P. Ya., & Kachmar, Yu. P. (2012). Indicators of financial security of entrepreneurship. Visnyk Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohienka. Ekonomichni nauky. Issue 6, pp. 162-166.
23. Sulima, N. M., Stepasiuk, L. M., & Velychko, O. V. (2015). Economics and finance of an enterprise. Kyiv: Kompyrnt. 465 p. URL: https://pidru4niki.com/84327/ekonomika/ekonomika_i_finansi_pidpriyemstva.
24. Plysa, V., Tsiupka, A., & Muntian, B. (2025). Financial stability as a guarantee of enterprise economic security under the conditions of post-war economic recovery. Stalyi rozvytok ekonomiky. No. 3(54), pp. 81-86. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-12>.
25. Kachula, S. V., & Hamaha, D. O. (2023). Solvency as an indicator of enterprise financial security. Ahrosvit. No. 20, pp. 44-50. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/9203>.
26. Nakonechna, N. V., & Hradiuk, N. M. (2024). Profitability as a key characteristic of ensuring the financial and economic security of an enterprise. Innovation and Sustainability. No. 2, pp. 69-75.
27. Yasinovska, I. F., & Ishchenko, V. A. (2019). Business activity of an enterprise and ways of its improvement. Suchasni problemy pravovoho, ekonomichnoho ta sotsialnoho rozvytku derzhavy: materialy mizhnarodnoi konferentsii. Kharkiv, pp. 206-209.
28. Customs Code of Ukraine: Law of Ukraine dated March 13, 2012 No. 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
29. Pyrizhok, S. Ye. (2025). The impact of corporate governance on the financial stability of enterprises. Efektyvna ekonomika. No. 3. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6018/6082>.
30. On the Bureau of Economic Security of Ukraine: Law of Ukraine dated January 28, 2021 No. 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#top>.
31. OECD. (2023). G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. Paris: OECD Publishing. DOI: <https://doi.org/10.1787/ed750b30-en>.

ASSESSING THE IMPACT OF FINANCIAL RISKS ON ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY WITHIN
THE CORPORATE GOVERNANCE SYSTEM

DUBAS Rostyslav,
HEI "Open International University of Human Development "Ukraine"

The article examines the theoretical and methodological foundations of assessing the impact of financial risks on enterprise economic security within the corporate governance system. The necessity of integrating risk management, strategic management and corporate control mechanisms to ensure the timely identification and neutralization of financial threats is substantiated. The relationship between financial risks, financial stability and enterprise economic security is determined. Modern approaches to risk identification and assessment are generalized, including the provisions of ISO 31000:2018 and the COSO Enterprise Risk Management framework. A sequence for assessing the impact of financial risks on enterprise economic security is proposed, including environmental monitoring, identification of financial risks, assessment of their impact, identification of critical areas, corporate management decision-making, implementation of response measures, control of results, and adjustment of management measures. The expediency of using a system of financial indicators to determine the level of risk impact and ensure timely management decisions is substantiated. It is proved that integrating financial risk assessment into the corporate governance system contributes to improving financial stability, adaptability and long-term economic security of the enterprise.

Keywords: enterprise economic security, economic security, corporate governance, challenges, threats, risks, strategic management, corporate security, enterprise, indicators, financial stability.